

**Oświadczenie złożone
przez senatora Michała Wojtczaka
oraz senatora Andrzeja Misiołka
na 39. posiedzeniu Senatu
w dniu 31 lipca 2009 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego RP Andrzeja Czumy

Szanowny Panie Ministrze!

Pozostałością po ponaddwustuletniej działalności Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”, postawionych w stan likwidacji w 1995 r., było nagromadzenie ogromnej ilości odpadów, głównie niebezpiecznych, w ilości około 1,5 miliona m³ (tj. około 2,5 miliona t). Odpady te, składowane przez wiele lat bezpośrednio na rodzimym gruncie, spowodowały ogromne zanieczyszczenie środowiska, w tym skażenie wód podziemnych, czwartorzędowych i triasowych. Z użytkowania zostały wyłączone wszystkie ujęcia wody pitnej w rejonie zakładów, bo wody zostały zanieczyszczone związkami: baru, boru, strontu, cynku, miedzi i ołowiu.

Zakłady Chemiczne „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji aktem notarialnym z lutego 2008 r. zrzekły się prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz prawa własności budynków i urządzeń stanowiących odrębne nieruchomości, które zostały przekazane w posiadanie Skarbu Państwa – staroście powiatu tarnogórskiego. Od 1 marca 2008 r. starosta przejął obowiązek zabezpieczenia pracy oczyszczalni ścieków, monitoringu środowiska i eksploatacji centralnego składowiska odpadów. Starosta po przejęciu nieruchomości jest odpowiedzialny za dokończenie przedsięwzięcia i czyni starania o zdobycie środków finansowych na ten cel, nie jest jednak następcą prawnym przedsiębiorstwa, tylko nieruchomości.

Część działek, na których zdeponowane zostały w przeszłości odpady z produkcji siarczanu baru (w północnej części obszaru objętego projektem przedsięwzięcia pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 – Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwianie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych «Tarnowskie Góry» w Tarnowskich Górach w Likwidacji”) zostały sprzedane przez Agencję Mienia Wojskowego osobom fizycznym, tj. panom S. oraz Ć. Na tych działkach nie zostały dotychczas uruchomione prace związane z usuwaniem odpadów i przenoszeniem ich do wybudowanego centralnego składowiska odpadów. Prace te nie mogą zostać podjęte, ponieważ wyżej wymienieni właściciele uniemożliwiają ich realizację.

Z informacji uzyskanych w Starostwie Powiatowym w Tarnowskich Górach oraz Wydziale Nadzoru Właścicielskiego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach wynika, że likwidator zakończył proces likwidacji i wystąpił do sądu z wnioskiem o wykreślenie zakładów z Krajowego Rejestru Sadowego. Sąd dokonał wykreślenia, lecz ze względu na liczne zażalenia – prawdopodobnie wierzycieli, wobec których zakład posiadał jeszcze jakieś zobowiązania – uchylił swoje postanowienie o wykreśleniu z rejestru.

Na wniosek wojewody Prokuratura Rejonowa w Tarnowskich Górach prowadziła postępowanie w sprawie doniesienia o niedopełnienie obowiązków przez likwidatora (chyba chodziło o sprawę nabycia przez osoby fizyczne części działek objętych działaniami naprawczymi). Postanowieniem z dnia 10 lipca 2009 r. prokuratura, sekcja ds. walki z przestępczością gospodarczą, wydała postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie domniemanych nieprawidłowości. Dokument ten znajduje się w posiadaniu Wydziału Nadzoru Właścicielskiego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

W związku z powyższym prosimy o udzielenie odpowiedzi na pytanie o przyczyny umorzenia postępowania, mimo że dalsze utrzymywanie obecnego stanu stwarza poważne zagrożenie dla głównego zbiornika wód podziemnych, z którego korzystają mieszkańcy Gliwic i powiatu gliwickiego.

Z wyrazami szacunku
Michał Wojtczak
Andrzej Misiołek